UZMAN ÖĞRETMENLİK SINAVLARINA HAZIRLIK	Süre (Saat):	180	Tarih:	21 Temmuz 2022 Perşembe
Konu Adı:	ÖĞRENME, ÖĞRETİM VE EĞİTİMDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR	Süre (Saat): 15	Yüzdesi (%):	15
Etkinlik No: 024	Etkinlik Türü:	Klasik Sorularla Konu Anlatım Testi	Bahattin Kuş-Fatih BTR Öğretmeni/**Şehit Ümit Özet Ortaokulu**	

- Öğrenme kavramının tanımını ortaya koymak aslında öğrenmeye yönelik bakış açısına göre farklılaşmaktadır.
- Öğrenmenin tüm teorisyenler, araştırmacılar ve uygulayıcılar tarafından genel anlamda kabul edilmiş bir tanımı yoktur.
- Çünkü her araştırmacı, teorisyen, uygulayıcı öğrenmenin fakłı bir bileşenine odaklanarak öğrenmeyi farklı tanımlamalarla ifade etmişlerdir.

1.Öğrenme neye denir?

- Öğrenmeye ilişkin tüm tanımlamalar ve tanımlamaların ortak özellikleri irdelendiğinde yaygın olarak kabul edilen öğrenme tanımı şu şekildedir:

Öğrenme: Bireyin davranışında ya da bireyin bir davranışı gösterme yeterliliğinde yaşantısı yoluyla meydana gelen kalıcı izli değişimdir.

- Bu tanımı incelediğimizde bireyin davranışında ya da bireyin bir davranışı gösterme yeterliliğinde ifadeleri ile bireyin NEYİ? değiştirmesi gerekiyor sorusuna, yaşantısı yoluyla ifadesi ile NASIL? sorusuna cevap alırken kalıcı izli ifadesi ile bu değişimin ÖLÇÜTÜ hakkında vurgu karşımıza çıkmaktadır.

Öğrenme: Doğuştan getirilen davranışları, eğilimleri, olgunlaşmayı, organizmanın geçici durumlarını kapsamayan yorgunluk, ilaç vb. etkilerle meydana gelmeyen, bireyin çevresiyle olan etkileşimleri ile davranışların oluşması ya da değiştirilmesi sürecidir.

Öğrenme: Sadece büyüme süreci ile ele alınmayan, insanın eğilimlerinde ve yeterliklerinde belli bir zaman diliminde oluşan bir değişmedir.

Öğrenme: bilgide ve davranışta kalıcı değişikliklere neden olan yaşantı sürecidir.

Öğrenme: tekrar ya da yaşantı sonucu davranışta meydana gelen genellikle devamlı bir değişikliktir.

Öğrenme: insan davranışında pratikten kaynaklanan göreceli sürekli bir değişimdir.

Öğrenme: davranışlarda ya da öğrenilmiş biçimde davranabilme kapasitesinde meydana gelen ve pratikten, deneyimin diğer şekillerine kadar çeşitli alanlarda sonuç veren bir değişikliktir.

Öğrenme: büyüme, vücutta değişik etkilerle oluşan geçici değişmelerle sınırlı olmayan, yaşantı ürünü olarak meydana gelen davranışta ya da potansiyel davranıştaki nispeten kalıcı izli değişmedir.

Öğrenme: davranışta ya da davranış potansiyelinde göreceli, tutarlı bir değişikliğe sebep olan tecrübeye dayalı bir süreçtir.

2.Öğrenme kavramının temel özellikleri nelerdir?

* Öğrenme ile bireyin davranışlarında bir değişme meydana gelir.
* Öğrenme ile bireyin davranışında meydana gelen değişme kalıcı ve uzun sürelidir.
* Öğrenme, bireyin öğrenme sürecine aktif katılımı ile gerçekleşir.
* Öğrenme, bireyin öğrenme sürecinde yaşantı, deneyim kazanması sonucunda oluşur.
* Bireyde öğrenme gerçekleştiğinde öğrenilen bilgilerin başka durumlara aktarılması ya da başka durumlarda transfer edilerek kullanılması mümkündür.
* Bireyin öğrenme ile ortaya koyduğu davranış değişikliklerinin geçici olarak meydana gelmiş yorgunluk, hastalık, ilaç kullanma gibi etkenlere bağlı olmaması gerekir.
* Öğrenme ile ortaya konan davranışın sadece büyüme sonucunda oluşmaması gerekir.

3.Refleks neye denir?

Refleks: Bireyin doğuştan getirmiş olduğu bir uyarıcıya karşı belli ve basit bir davranış gösterme eğilimi olarak tanımlanır.

Refleks: Aynı zamanda bir uyarıcıya karşı gösterilen oldukça hızlı ve tutarlı tepki olarak da ifade edilebilir.

- Refleksler bilinçli tepkiler değildir ve hayati öneme sahiptir.
- Ateşe değen elimizi hemen geri çekmemiz, dizimizin belli bir noktasına vurulduğunda ayağımızın kalkması gibi. Reflekslerin işlevi organizmayı istemli eylemlere hazırlamaktır ve bu işlev yaşam boyu sürer.
- Refleksler içgüdüye göre daha basit bir yapıya sahiptir.
- Refleksler ertelenebilir ancak engellenemez.
- İçgüdü ise ertelenemez.

4. Refleksin özellikleri nelerdir?

* Doğuştan getirilmiştir.
* Belli bir davranıştır.
* Basit bir davranıştır.
* Belli bir uyarıcısı vardır.
* Organizmanın biyolojik donanımında yer alır.

5.İçgüdü neye denir?

İçgüdü: Doğuştan getirilen, türe özgü karmaşık ve öğrenilmemiş olan, kişiliğin gelişiminde rol oynayan temel psikolojik bir güçtür.

6.İçgüdüsel Davranış neye denir?

İçgüdüsel Davranış: Gündelik yaşamda içgüdü bireyin içinden geldiği gibi davrandığında ortaya koyduğu ve bilinçli olarak yapmadığı davranışlardır.

İçgüdüsel Davranış: İnsanlarda içgüdü yoktur yalnız içgüdüye uygun şekilde gösterilen davranışlar vardır ve bunlara da "içgüdüsel davranışlar" denir.

İçgüdüsel Davranış: İçgüdüsel davranış, "Bir türün gelişimsel ve çevresel koşullarda, belli uyarıcılar karşısında belli bir davranış yapısı sergilemeye yönelik tek biçimli, kalıtsal, otomatik eğilimi." olarak tanımlanmaktadır.

- En bilenen örneği annelik içgüdüsünün olduğu yönündeki düşüncelerdir.
- Annelik bir içgüdü değil, içgüdüsel davranış olup bu davranışı ortaya çıkaran bir hormon vardır.
- Aynı hormon erkeklere enjekte edildiğinde erkeğin de anne gibi davranışlar göstermeye başladığı araştırmalarca kanıtlanmıştır.

6. Annelik içgüdüsel davranışı hangi hormonun etkisiyle ortaya çıkan bir davranıştır?

* Prolaktin hormonu

7. Bir davranışın içgüdü sayılabilmesi için hnagi özelliklere sahip olmalıdır?

* Doğuştan gelmesi,
* Bir türün tüm üyelerinde bulunması,
* Başka türlerde aynı biçimde bulunmaması,
* Karmaşık bir davranış örüntüsü olması,
* Belli bir biyolojik gereksinim ile ortaya çıkmamış olması gerekmektedir.

- Bireyin yaşantılarından bağımsız şekilde ortaya çıkan davranışları ancak refleksif ve içgüdüsel davranışlar olarak nitelendirebiliriz.
- Bu nedenle bireylerin refleksif ve içgüdüsel olarak nitelendirilen davranış örüntüleri, öğrenme ürünü olarak kabul edilmemektedir.
- Diğer bir ifade ile öğrenilmediklerinden dolayı içgüdüler ve refleksif davranışlar ya da bireylerin refleksleri öğrenmenin dışında ele alınmaktadır.

8.Yaşantı neye denir?

Yaşantı: Bireylerin çevresiyle olan etkileşimi sonucunda bireyde kalan iz olarak tanımlanan kavramdır.

- Öğrenme tanımından hareketle karşımıza çıkan en önemli nokta bireyin yaşantısı yoluyla ifadesidir.
- Çünkü öğrenmenin gerçekleştirilmesi için yani bir davranışın öğrenilmesi ve ortaya konulması için yaşantılar yoluyla ortaya çıkması gerekmektedir.
- İnsan, yaşantıları ile deneyimler elde ederek yeni davranışlar öğrenir.
- Bireyin yaşantıları ile elde ettikleri sonuçları irdelemesi, bu sonuçlar ışığında yaşamını düzenlemesi ve nasıl davranacağına karar vermesi söz konusudur.
- Bireylerin yaşantıları ile deneyim kazanmaları, öğrenilen davranışlara yönelik pratiklik edinme bağlamında önemlidir.

9.Davranış neye denir?

Davranış: Davranışçı kuramlar temelinde organizmanın gözlenebilen her türlü etkinliğidir.

Davranış: Bilişsel kuramcılara göre ise organizmanın gözlenebilen ya da gözlenemeyen açık ya da örtük etkinliklerinin tümünü kapsayan bir süreçtir.

- Öğrenme tanımında yer alan davranış ifadesi, organizmanın gözlenebilen tepkilerini; bir davranışı gösterme yeterlilikleri ise öğrenme stratejileri, düşünme biçimleri, tutumları, değerleri kapsar.
- Öğrenilen bütün davranışlar performansa dökülemeyebilir.
- Ayrıca öğrenilen bir davranış sonradan ortadan kalkabilir yani sönebilir.

10.Davranışlar kaç grupta toplanır? 3

11.Davranışlar kaç grupları nelerdir?

1. Doğuştan Gelen Davranışlar
2. Geçici Davranışlar
3. Sonradan Kazanılan Davranışlar ya da Öğrenme Ürünü Olan Davranışlar

12. Doğuştan gelen davranışlar neye denir?

* İçgüdüsel ve refleksif davranışlardan oluşur.
* Bu davranışlarımızı öğrenme yoluyla değiştiremeyiz.
* Örneğin kalp kasımızın çalışma davranışını öğrenme yoluyla değiştiremeyiz.
* Yine göz bebeğinin fazla ışıkta küçülmesi ve az ışıkta büyümesi refleksif bir davranıştır ve bunu öğrenme yoluyla değiştiremeyiz.

13.Geçici davranışlar neye denir?

* Alkol, ilaç yorgunluk, hastalık gibi etkenlerle ortaya çıkan; bu etkiler ortadan kalkınca bir daha görülmeyen geçici davranışlardır.
* Örneğin bir çocuğun yüksek ateşi olduğunda gösterdiği davranışlar veya alkollü bireyin alkolün etkisiyle yaptığı konuşmalar gibi.

14.Sonradan kazanılan davranışlar ya da öğrenme ürünü olan davranışlar neye denir?

* Doğuştan getirilmeyen, öğrenme yoluyla edinilen, sonradan kazanılan davranışlardan oluşur.
* Örneğin parmak kaldırdığında öğretmenin kendisine söz verdiğini gören öğrenci, başka bir zaman da söz almak istediğinde parmak kaldıracaktır.
* Ağladığında istediğini elde eden bir çocuk ise başka bir zaman da bir şey istediğinde tekrar ağlama davranışı gösterecektir.
* Öğrenme ürünü olan davranışlar hemen uygulanabilir ya da daha sonra gerektiğinde uygulamak için saklanabilir.
* Öğrenme ürünü olan davranışlar istendik ve istendik olmayan davranışlar olarak nitelendirilebilir.

15. Öğrenme ürünü olan istendik davranışlar kaç yolla kazanılmaktadır? 2

16. Öğrenme ürünü olan istendik davranışlar hangileridir?

1. Planlı eğitim yoluyla kazanılan davranışlar
2. Gelişigüzel kültürleme ürünü olan davranışlar

17. Planlı eğitim yoluyla kazanılan davranışlar neye denir?

* Eğitim kurumlarında, örneğin okullarda bir plan çerçevesinde kazandırılmaya çalışılan istendik nitelikteki davranışlardan oluşur.
* Bunun yanında bazen de eğitimin hatalı yan ürünü olan istenmeyen davranışlar da oluşabilir.
* Örneğin kopya çekme gibi.

18. Gelişigüzel kültürleme ürünü olan davranışlar neye denir?

* Yaşam içerisinde kendi kendine kazanılan davranışlardır.
* Bireyin evde, mahallede çevresiyle etkileşimi sonucunda kazandığı davranışları kapsar.
* Bu davranışlar bazen faydalı ve istendik nitelikte olabilirken bazen de zararlı, istenmeyen davranışlar olabilir.
* Örneğin bir çocuğun bulunduğu çevreye göre insanlara saygı duymayı, odasını toplamayı öğrenebilmesi gibi yankesicilik yapmayı, sigara içmeyi de öğrenmesi mümkündür.
* Öğrenme ürünü olan istendik olmayan davranışlar ise kötü kültürel koşullar altında kazanılan davranışlar ve eğitimin hatalı yan ürünü olan davranışlar olarak nitelendirilebilir.

19. Öğretme neye denir?

Öğretme: Bireyin öğrenmesine yardım/destek/rehberlik yapma işi.

- Öğrenmeye yardım, bilgi aktarımı değildir.
- Bilgilerin aktarılamamasıdır.
- Davranışı modelleme, kaynak sağlama, hangi sıra ile nasıl öğrenileceğini gösterme, dönüt verme; hepsi öğretme davranışıdır.

20. Öğretim neye denir?

Öğretim: Planlı/amaçlı öğretme çabası/etkinliklerine "öğretim" ismi verilir.

- Okul öğrenmeleri söz konusu olduğunda öğretim etkinlikleri, öğretim programları doğrultusunda hazırlanır.

21. Öğretim programları neye denir?

Öğretim Programları: Öğrencilere kazandırılacak özelliklere ulaşmak için planlanan etkinlikleri içeren yazılı dokümanlara verdiğimiz isimdir.

22.Öğrenmenin temel ilkeleri nelerdir?

1. Öğrenme hedefe yöneliktir.
2. Öğrenme ön bilgi ile yeni bilgi arasında bağ kurmaktır.
3. Öğrenme bilginin örgütlenmesidir.
4. Öğrenme doğrusal olmayan fazlar hâlinde gerçekleşir.
5. Öğrenme gelişimden etkilenir.
6. Öğrenme stratejiktir.

- Bireyler öğrenme görevlerini rastgele yapmazlar.
- Neyi, neden yaptıklarını bilemezlerse öğrenmek için harekete geçmezler

23.Öğrenme sırasında bireyin kaç temel hedefi vardır? 2

24.Öğrenme sırasında bireyin temel hedefleri nelerdir?

1. Yapılan işin anlamını kavramak
2. Kendi öğrenmesini düzenlemek

- Örneğin okurken bir yandan harflerle oluşturulan kodu çözmeye çalışırız, bir yandan da anlayıp anlamadığımızı kontrol ederiz.

24.Ön bilgi neye denir?

Zihnimizde hâlihazırda yer alan bilgilere "ön bilgi" denir.

- Öğrendiklerimiz zihnimizde depolanmıştır.

25.Temelde kaç tip bilgi vardır? 3

26.Bilgi tipleri nelerdir?

1. **Tanımlayıcı Bilgi:** Dünyayı tanımlamamızı sağlayan, tanımlayıcı bilgidir.
2. **İşlemsel Bilgi:** İş ve işlemlerin yapılışını formüle eden, işlemsel bilgidir.
3. **Koşul Bilgisi:** Bir işlemsel bilgiye ne zaman başvurmamız gerektiğini ortaya koyan koşul bilgisidir.

- Yeni bir öğrenmenin gerçekleşmesi için ön bilgilerin aktive edilmesi gerekir.
- Bu aktivasyon ilgili bilginin üç açıdan da aktive edilmesini gerektirir.
- Eğer bu bilgilerden birinde eksiklik ya da yanlışlık varsa yeni öğrenme gerçekleşmez.
- Bu nedenle öğretim girişimleri öncelikle ön bilginin aktifleştirilmesi ve varsa eksikliklerin giderilmesiyle başlar.

27.Bilginin örgütlenmesinde, öğrenme-öğretme sürecinde desteklenmesi için neler yapılabilir?

1. Örgütlemeyi destekleyecek materyaller sunma
2. Örgütleme zaman aldığı için öğrencilerin örgütlemek için bireysel özelliklerinden de etkilenen zamana ihtiyacı vardır.

28.Bilginin örgütlenmesinde, öğrenme-öğretme sürecinde desteklenmesi için örgütlemeyi destekleyecek materyaller sunarken neler yapılabilir?

* Öğrenciye okuması için verilen materyallerde uygun başlıklandırma;
* Ana kavramları, fikirleri dikkat çekecek şekilde yazma;
* Görsel ön örgütleyicilere başvurma;
* Öğrenme hedefleri hakkında bilgi veren açıklamalar,
* Ön sorular öğrencilerin örgütlemesini kolaylaştırır.

- Öğrenme doğrusal olmayan fazlar halinde gerçekleşir.
- Öğrenme, başlayıp biten bir olay değildir.
- Her öğrenme bir diğerinin ön öğrenmesidir.
- Temelde üç fazdan söz edilebilir: Öğrenen önce ön öğrenmeleri hatırlar, sonra yeni gelen bilgiyi seçer; sonra yeni bilgiyle ön bilgiyi örgütler, birleştirir.
- Böylece yeni bir öğrenme başlar.
- Bu fazların herhangi birindeki hata ya da eksiklik sonraki öğrenmeleri etkileyecektir.
- Öğrenciler arasında öğrenme hızı, ön öğrenmelerdeki eksiklikler, öğrenme stilleri gibi birçok farklılık vardır.
- Öğrencilerin fizyolojik gelişimleri de bireysel farklılıklar içerir.
- Bunların bazıları çevresel, bazıları kalıtsal etmenlerden kaynaklanır.
- Her öğrenciden aynı öğrenme performansını bekleyemeyiz.
- Ancak bu, durumu olduğu gibi kabullenmemiz anlamına gelmez.
- Nasıl ki ön öğrenmelerinde eksiklik olan öğrencileri yetiştirmek için bir şeyler yapıyoruz, benzer şekilde gelişimsel diğer sorunları çözmek için de yapılabilecekler vardır.
- Gelişimde geri kalmış öğrenciler için öğrenme becerilerinin ve yollarının öğretiminin fark yarattığı, birçok araştırma ile ortaya konmuştur.
- Örneğin dikkat süresi kısa olan öğrencilere dikkat için uygulanan stratejiyle öğretim programlarının onların dikkat süresini uzattığı tespit edilmiştir.

29. Öğrenme stratejileri neye denir?

Öğrenme Stratejileri: Öğrencilerin yeni bilgi ve becerileri almak, anlamlandırmak, saklamak, gerektiğinde hatırlamak için kullandıkları amaçlı eylem ve düşüncelerdir.

30. Etkiledikleri süreçlere göre kaç çeşit öğrenme stratejileri vardır? 3

31. Etkiledikleri süreçlere göre öğrenme stratejileri nelerdir?

* Bilişsel Stratejiler
* Üstbiliş Stratejiler
* Sosyal ve Duyuşsal Stratejiler

32. Etkiledikleri süreçlere göre öğrenme stratejilerinden olan Bilişsel Startejiler neye denir?

Akademik işi tamamlamak amacıyla kullanılan stratejilerdir.

32. Etkiledikleri süreçlere göre öğrenme stratejilerinden olan Bilişsel Startejilere örnekler

* Soru çözme
* Altını çizme
* Özet yazma

33. Etkiledikleri süreçlere göre öğrenme stratejilerinden olan Üstbiliş Stratejiler neye denir

Öğrenmeyi planlama, izleme ve kontrol amacıyla kullanılan stratejilerdir.

34. Etkiledikleri süreçlere göre öğrenme stratejilerinden olan Üstbiliş Stratejilere örnekler

* Nasıl öğrenebileceğini düşünme
* Öğrenip öğrenmediğini kontrol

35. Etkiledikleri süreçlere göre öğrenme stratejilerinden olan Sosyal ve Duyuşsal Stratejiler neye denir

Başkalarıyla etkileşimi gerektiren ya da bireyin duyuşsal durumunu etkilemeye yönelmiş stratejilerdir.

36. Etkiledikleri süreçlere göre öğrenme stratejilerinden olan Sosyal ve Duyuşsal Stratejilere örnekler

* Kendini ödüllendirme
* Kendisi için önemini düşünme
* Arkadaşına sorma

- Öğrenme stratejilerinin önemi ve değeri gün geçtikçe daha iyi anlaşılmaktadır.
- Çünkü öğrenci artık pasif alıcı değil, aktif işleyen olarak kabul edilmektedir.
- Ayrıca bilgi çağında bilgilerin güncelliği çok kısa sürede ortadan kalkmaktadır.
- Sürekli öğrenme ihtiyacı vardır.
- Ayrıca öğrenme stratejilerini iyi kullanan öğrencilerin daha başarılı, daha güdülü olduğu bilinmektedir.